

øget antal skyldnere vil kunne være kvalificeret insolvente i konkurslovens forstand.

Konkursrådet er imidlertid af den opfattelse, at ændringen er påkrævet for at sikre, at en gruppe af skyldnere ikke bringes i en situation, hvor alene ejerskabet af pensionsordninger, der ikke kan ophæves af de pågældende før pensionsalderen, indebærer, at de i en meget lang periode vil være udelukket fra gældssanering. Dette vil ikke være en hensigtsmæssig indretning af reglerne om gældssanering, idet ejerskabet af pensionsordningerne inden pensionsalderen i realiteten ikke ændrer på skyldnernes håbløse økonomiske situation.

Har skyldneren holdt en udbetalt (kapital)pension klart adskilt fra sin øvrige formue, vil denne sum efter omstændighederne kunne holdes delvist ude af gældssanerings sagen, når skyldneren skal fremkomme med sit forslag til gældens sanering, jf. nærmere nedenfor i pkt. 4.3.2. Dette bør dog efter Konkursrådets opfattelse ikke indebære, at en udbetalt pension kan holdes ude af insolvensvurderingen, da det konkret vil kunne virke stødende over for fordringshaverne.

4.1.2.2. Vedrørende de øvrige betingelser for at opnå gældssanering har Konkursrådet på grundlag af Domstolsstyrelsens offentliggjorte oplysninger om antallet af ansøgninger om gældssanering og afsagte kendelser om gældssanering beregnet den forholdsmæssige gældssaneringsprocent fordelt på de enkelte skifteretter for årene 1999-2001. Der kan konstateres store forskelle for de enkelte skifteretter og for de enkelte år, jf. betænkningen side 41 ff. og 644 ff.

Konkursrådet peger på en række mulige forklaringer på variationen i gældssaneringsprocenterne ved de enkelte skifteretter, herunder f.eks. at der kan være forskelle i sammensætning af de skyldnergrupper, der ansøger om gældssanering, men rådet finder dog, at skifteretternes retsanvendelse på gældssaneringsområdet synes at udvise større variationsbredde, end det ses på de fleste andre retsområder, og bemærker, at enkelte skifteretter i hele perioden 1999-2001 kan placeres væsentligt over eller under landsgennemsnittet.

Konkursrådet bemærker i den forbindelse, at de statistiske oplysninger kan give et indtryk af, at ensartede begæringer om gældssanering muligt vurderes forskelligt afhængigt af, hvor i landet sagen behandles, hvilket efter Konkursrådets opfattelse ikke er hensigtsmæssigt. Konkurslovens § 197, stk. 1, nr. 2, og stk. 2, bør derfor efter rådets opfattelse præciseres med henblik på at opnå en mere ensartet praksis i sager om gældssanering.

Rådet peger i den forbindelse på, at gældssaneringsreglerne i Norge og Finland er udformet anderle-

des end i Danmark, idet reglerne om, hvilke forhold der skal lægges vægt på ved den skønsmæssige vurdering af, om der skal meddeles gældssanering, indeholder en liste over omstændigheder, der normalt udelukker gældssanering, selv om den økonomiske betingelse er opfyldt.

Konkursrådet har overvejet, om konkurslovens § 197, stk. 2, bør udbygges, således at det ved en opregning i lovtæksten yderligere præciseres, hvilke omstændigheder der skal lægges vægt på ved bedømmelsen af, om der skal afsigelse kendelse om gældssanering.

Konkursrådet er imidlertid af den opfattelse, at et sådant udgangspunkt i realiteten vil være meget lig den nugældende bestemmelse og ikke vil være dækkende for retstilstanden, sådan som den har udviklet sig siden reglernes indførelse. Der foretages i dag fortsat en afvejning af de hensyn, der taler for og imod, at skyldneren skal meddeles gældssanering, men balancepunktet mellem de forskellige hensyn har tilsyneladende ændret sig, således at retsstillingen på grundlag af retspraksis i dag – uanset ordlyden af konkurslovens § 197, stk. 1, nr. 2 – nærmest kan beskrives sådan, at hvis skyldneren er håbløst forgældet, stilles der ikke særlige krav om tilstedeværelsen af yderligere forhold, der positivt kan begrunde, at gældssanering meddeles.

Konkursrådet nævner som en anden mulighed, at man kan søge at indsnævre grænserne for det skøn, der skal udøves efter konkurslovens § 197, ved i lovtæksten at opstille en række omstændigheder, som udtrykkeligt udelukker gældssanering. Den nuværende retspraksis viser imidlertid, at der ikke forekommer omstændigheder, der for bestandig udelukker gældssanering, men at gældssanering vil kunne opnås en passende årrække efter, at det forhold vedrørende gældsstiftelsen, der udelukker gældssanering, har fundet sted.

En ændring af § 197 bør derfor efter Konkursrådets opfattelse udformes således, at der fortsat er et skønsmæssigt element ved skifterettens vurdering af, om der skal meddeles gældssanering, hvilket i realiteten indebærer en mellemøsning mellem de to ovennævnte skitserede muligheder, således at visse omstændigheder, der nærmere skal angives i loven, normalt vil udelukke gældssanering.

En sådan ændring af udgangspunktet for at meddele gældssanering vil efter Konkursrådets opfattelse lægge sig tæt op ad gældende ret, således som retsområdet har udviklet sig.

En ændring af udgangspunktet som anført og en samtidig præcisering af de omstændigheder, som nor-